

Bắt Kịp Trào Lưu

Mạng Điện Toán cho Gia Đình Lương Thấp

Dịch vụ mạng điện toán tốc độ cao giúp quý vị vào mạng nhanh. Thời nay được vào mạng điện toán là nhu cầu thiết yếu. Rất tiếc, nhiều gia đình có mức lương thấp không muốn được mạng điện toán. Tập cẩm nang này sẽ giải thích về mạng điện toán, bao gồm các chi tiết về tầm quan trọng, lợi ích về dịch vụ cũng như giá cả. Tập cẩm nang này cũng trình bày các chương trình đặc biệt để giúp các gia đình lương thấp có dịch vụ mạng điện toán.

Các lợi ích của mạng điện toán

Trong nhà có mạng điện toán tốc độ cao mang đến nhiều lợi ích, từ gia tăng mối dây liên lạc với gia đình và bạn bè cho đến khả năng kiếm việc làm và tăng cường sức khoẻ.

Quý vị có thể làm các việc dưới đây khi vào mạng điện toán:

- Liên lạc với gia đình và bạn bè qua email, trò chuyện qua hình ảnh video và vào mạng xã hội
- Hoàn tất bài tập (nhiều bài tập buộc học sinh phải tham khảo và kiếm các tài liệu học đường trên mạng)
- Kiếm việc (ngay cả trong một số trường hợp làm việc ở nhà, hay “liên lạc trực tuyến”)
- Nộp đơn xin trợ cấp và dịch vụ
- Tìm các đề tài ưa thích và các sinh hoạt địa phương
- Đọc tin tức
- Chăm sóc sức khoẻ
- Tạo trương mục ngân hàng (tiền trong trương mục ngân phiếu, chuyển tiền giữa các trương mục và ký thác bằng cách chụp hình tấm ngân phiếu)
- Mua sắm trên mạng (đặt hàng và trả tiền bằng thẻ khấu trừ (debit card) và thẻ tín dụng)
- Xem video bằng các máy di động, máy vi tính hay truyền hình
- Tải lên hay tải xuống các hồ sơ, bao gồm phim ảnh và âm thanh

Các Loại Kỹ Thuật Điện Toán

Có nhiều loại kỹ thuật điện toán được các công ty cung cấp mạng (ISPs - internet service providers) dùng để nối liền gia đình vào mạng. Các kỹ thuật bao gồm nối qua đường dây điện thoại, dây cáp, sợi quang, và vệ tinh qua cách “cố định” và “di động” không dây và Wi-Fi. Ngoại trừ nối qua đường dây điện thoại, tất cả các kỹ thuật này có thể kết nối vào

mạng điện toán (ở tốc độ cao).

Để vào được mạng điện toán, quý vị cần máy vào được mạng như điện thoại thông minh, phiên bản rời hay máy vi tính. Đôi khi các máy này có thể kết nối trực tiếp vào hệ thống của công ty cung cấp mạng điện toán và quý vị phải trả tiền hàng tháng. Các máy và phiên bản rời khác có thể chỉ bắt được tín hiệu mạng không dây (Wi-Fi) trong nhà, văn phòng hay các nơi công cộng, khi quý vị gần chỗ tín hiệu phát ra. Ở nhà, quý vị cần có máy phát sóng (modem) để nhận tín hiệu mạng điện toán. (Công ty cung cấp dịch vụ có thể cho mượn máy phát sóng trả tiền hàng tháng.) Để tạo một hệ thống Wi-Fi ở nhà, nơi quý vị không muốn nối dây vào máy phát sóng và nhiều người có thể vào mạng cùng một lúc, quý vị sẽ cần có một “wireless router” (máy nhận tín hiệu). Thông thường, máy phát sóng và nhận tín hiệu đều cùng trong một thiết bị. Nếu máy phát sóng không có bộ phận nhận tín hiệu, quý vị sẽ cần nối với một máy nhận tín hiệu ngoài.

Kỹ thuật mạng điện toán tốc độ cao quý vị chọn sẽ tùy thuộc vào nơi quý vị ở (thành phố hay nông thôn), dịch vụ và giá cả. Trong hầu hết các khu vực, có hai công ty cung cấp dịch vụ mạng điện toán cố định (không phải di động), đó là công ty dây cáp và công ty điện thoại. Ở nhiều khu vực, những người tiêu thụ có ba hay nhiều lựa chọn hơn về mạng điện toán di động do các công ty dịch vụ kết nối không dây cung cấp. Trong đa số trường hợp, quý vị sẽ phải ký hợp đồng mượn dịch vụ. Quý vị nên đọc và hiểu hợp đồng, bao gồm các lệ phí huỷ hợp đồng trước kỳ hạn khi quý vị muốn đổi sang công ty khác.

Kỹ thuật mạng điện toán di động vs cố định

Khi mạng điện toán phổ biến rộng rãi tới các gia đình và thương nghiệp vào cuối thập niên 1990, muốn vào mạng, chỉ có cách dùng đường truyền qua dây điện thoại (dial up,) cách này “tải” lên các trang

mạng và tải xuống các hồ sơ chậm chạp. Mạng điện toán được bán ra hiện nay rất nhanh so với quá khứ, và người sử dụng bắt đầu kỳ vọng kết nối vào mạng nhanh hơn để họ làm được nhiều việc, từ vào ngân hàng đến làm bài tập hay coi phim ảnh và liên lạc với gia đình là chuyện bình thường hiện nay.

Mạng di động thường dùng qua máy điện thoại thông minh hay máy vi tính bảng rờ, nó có thể khác nhau về chức năng cài sẵn và mức độ tin cậy, vì mạng được phát lại từ tháp điện thoại phát sóng đặt ở địa phương, và trong một số khu vực tháp phát sóng có ít và cách xa nhau. Mạng điện toán “cố định” thường ổn định hơn, vì nó được truyền đi từ hệ thống của công ty phát sóng trực tiếp vào trong nhà. Mạng di động thường tùy thuộc vào chức năng của máy di động, trong khi mạng “cố định” cho tất cả các thành viên trong gia đình có thể dùng bất cứ máy nào có khả năng kết nối vào mạng (ngay cả điện thoại thông minh) nếu trong nhà quý vị có máy nhận tín hiệu Wi-Fi. Tuy nhiên, nhiều người thích mạng di động, vì nó cho quý vị tự do vào mạng ở bất cứ chỗ nào có sóng của công ty cung cấp dịch vụ cho quý vị.

Các loại mạng di động (không phải ở nhà) thường được bán theo số lượng sử dụng, đo lường bằng megabyte (MB) hay bằng số lượng lớn, gigabytes (GB) của “data” (dữ liệu) cho sử dụng. Quý vị coi video hay nghe nhạc “trực tuyến” (streaming) cho dù chỉ vài tiếng một ngày có thể dùng hết dữ liệu đã cho rất nhanh.

Khi quý vị dùng số dữ liệu đã ấn định trong hợp đồng, công ty sẽ cảnh báo trước khi quý vị dùng đến mức giới hạn để tránh bị trả tiền cho số dữ liệu dùng quá số. (Nếu được, quý vị nên bật chức năng Wi-Fi trong máy lên để tiết kiệm dữ liệu và dùng nó ở nơi không có Wi-Fi).

Các công ty cung cấp mạng di động thường muốn kiểm tra quá khứ tín dụng của quý vị và công ty có thể yêu cầu quý vị phải ký hợp đồng. Nếu hủy hợp đồng trước kỳ hạn, quý vị thường phải trả một “lệ

phí hủy hợp đồng sớm” có thể từ \$100 đến \$200 hay nhiều hơn.

Cách Tính Tiền Mạng Điện Toán

Các lệ phí cho mạng điện toán được tính hàng tháng, nghĩa là quý vị trả số tiền cố định để dùng mạng điện toán. Đối với mạng nối trong nhà, quý vị có thể dùng bất kể lúc nào, bao lâu cũng được.

Mạng sử dụng trong nhà thường được bán theo tốc độ, đo bằng Mbps (megabits per second). Quý vị sẽ trả thêm tiền cho tốc độ nhanh hơn. Mạng điện toán tốc độ nhanh gồm hai tốc độ: “tải xuống” và “tải lên.” Khi lướt mạng, quý vị tải xuống các dữ kiện trên mạng; khi quý vị gửi email hay đăng một tấm hình, quý vị tải lên trang mạng. Tốc độ tải xuống có chiều hướng nhanh hơn tốc độ tải lên.

Hợp đồng quý vị mua được tính theo tốc độ “tối đa” nó có thể chạy; tuy nhiên, tốc độ có

thể khác nhau. Có nhiều trang mạng cho “thử tốc độ” để giúp quý vị đo và kiểm soát tốc độ mạng điện toán của quý vị.

Quý vị có thể mua dữ liệu và điện thoại thông minh loại “trả trước.” Các loại trả trước công ty cung cấp dịch vụ không cần kiểm tra quá khứ tín dụng của quý vị và không cần ký hợp đồng. Khi dùng hết dữ liệu đã trả trước, quý vị sẽ phải mua thêm nếu muốn tiếp tục dùng mạng điện toán. Mạng điện toán di động trả trước có thể là cách hay để kiểm soát tổn phí, tuy nhiên, hầu hết các loại dịch vụ này buộc quý vị phải có thẻ khấu trừ hay thẻ tín dụng để “re-up” (sử dụng lại) dịch vụ theo chu kỳ bình thường, như hàng tháng.

Các chương trình mạng điện toán giá bình dân

Có một số chương trình giúp gia đình lương thấp có thể sử dụng được mạng điện toán với giá bình dân. Các chương trình này thường do công ty dịch vụ mạng điện toán hay các cơ quan vô vụ lợi cung ứng. Nha Thanh Tra Truyền Thông Liên Bang (FCC-Federal

Communication Commission) đã phê chuẩn chương trình “Lifeline” của chính phủ liên bang, tài trợ cho các gia đình lương thấp có mạng điện toán, nhưng hiện giờ, chương trình chưa được tiến hành.

Cơ Quan Consumer Action tìm ra các chương trình cung cấp mạng điện toán cho gia đình lương thấp với giá bình dân \$9.95 mỗi tháng. Chương trình Access của hãng AT&T, Internet Basics (Century Link), Internet Essentials (Comcast) và Connect2Compete, là cơ quan vô vụ lợi toàn quốc hợp tác với các công ty dịch vụ mạng điện toán ở địa phương. (Charter Communications đổi tên thành Spectrum sau khi sát nhập vào hãng Time Warner Cable và Bright House Network trong tháng 5, 2016, sẽ cung cấp dịch vụ mạng điện toán giá bình dân khoảng cuối năm 2016.) Quý vị nên xin đăng ký vào các dịch vụ này (không phải vùng nào trên nước Mỹ cũng có) và tiêu chuẩn để được chấp nhận cũng khác nhau.

Chương Trình Access của hãng AT&T. Quý vị có thể đủ tiêu chuẩn vào chương trình Access của hãng AT&T (<http://www.att.com/access>) nếu quý vị:

- Có một thành viên trong nhà nhận trợ cấp SNAP (Supplemental Nutrition Assistance Program) của chính phủ liên bang. (Các gia đình ở California cũng đủ tiêu chuẩn nếu người cư ngụ trong nhà nhận trợ cấp SSI (Supplemental Security Income).
- Sống trong 21 tiểu bang, khu vực có dịch vụ AT&T cung cấp mạng điện toán trong nhà (<http://www.att.com/Common/merger/files/pdf/att-us-service-area-map-21-state.pdf>).
- Không mắc nợ AT&T cho hợp đồng mạng điện toán cố định 6 tháng qua hay không nợ tiền đơn lên từ chương trình Access của AT&T

Gia đình nào đủ tiêu chuẩn sẽ nhận được ba tốc độ mạng nhanh nhất – 10Mpps, 5Mpbs hay 3Mbps-- có sẵn tùy theo địa chỉ của người sử dụng. Giá của tốc độ 10Mbps và 5Mbps là \$10 mỗi tháng, và cho tốc độ 3Mbps là \$5 mỗi tháng. Gia đình đủ tiêu chuẩn không phải trả lệ phí kết nối và lệ phí mượn máy.

CenturyLink’s Internet Basics. Quý vị có thể đủ tiêu chuẩn vào Chương Trình Essentials của hãng Comcast (<http://www.centurylink.com/home/internetbasics/>) nếu quý vị:

- Dựa theo tiêu chuẩn hiện hành để ra cho các chương trình điện thoại của Lifeline/TAP (<http://www.centurylink.com/Pages/Support/LifeLine/>).

- Không còn nợ hóa đơn với CenturyLink hay chưa trả máy đã mượn
- Chưa ghi danh vào dịch vụ mạng điện toán của CenturyLink và hiện thời chưa là khách hàng của CenturyLink
- Sống trong vùng có dịch vụ CenturyLink (không phải vùng nào cũng có)

Chương Trình Essentials của hãng Comcast. Quý vị có thể đủ tiêu chuẩn vào Chương Trình Essentials của hãng Comcast (<https://www.InternetEssentials.com>) nếu quý vị:

- Sống trong vùng có dịch vụ của Comcast
- Chưa là khách hàng của Comcast trong vòng 90 ngày
- Không thiếu nợ hãng Comcast dưới một năm

Ngoài ra, đương đơn phải hội đủ các tiêu chuẩn sau:

- Chương trình K-12: Nhận các gia đình nào có ít nhất một con em đủ tiêu chuẩn được vào Chương Trình Ăn Trưa Miễn Phí Tại Trường Học của Quốc Gia (National School Lunch Program). Các gia đình có con em tới trường học 40% số giờ hay nhiều hơn, đã tham gia vào Chương Trình “National School Lunch Program” được vào chương trình Access ngay mà không cần nộp thêm giấy tờ nào khác.
- Chương Trình Trợ Giúp Trả Tiền Nhà: Nhận các gia đình được trợ giúp nhà ở của HUD như Public Housing (chung cư tập thể,) Phiếu “Housing Choice” (Phiếu Section 8) hay Multifamily Assistance (như Nhà chung cư tập thể trả bằng phiếu Section 8 202/811).
- Chương Trình Thử Nghiệm Giúp Người Cao Niên: Nhận các người cao niên lương thấp (62 tuổi trở lên) đang nhận trợ cấp của chính phủ liên bang hay tiểu bang và đang sống ở Quận Hạt Palm Beach, FL, Boston, Philadelphia, San Francisco hay Seattle.
- Chương Trình Thử Nghiệm Giúp Sinh Viên Đại Học Cộng Đồng: Nhận các sinh viên đại học cộng đồng được trợ cấp Pell Grant của chính phủ liên bang và đang sống ở Illinois hay Colorado.

Chương Trình Internet Essentials của hãng Comcast cung cấp mạng điện toán tốc độ nhanh cho các gia đình lương thấp với giá \$9.95 mỗi tháng, gồm có Wi-Fi trong nhà; khách hàng được mua một máy vi tính đủ chức năng kết nối vào mạng điện toán với giá \$149.99; và được học lớp miễn phí dạy về kỹ thuật số trên mạng hay đến lớp học.

Chương Trình EveryoneOn của Hội Connect-2Compete. Quý vị có thể đủ tiêu chuẩn vào Chương Trình EveryoneOn của Hội Connect2Compete (<http://everyoneon.org/about/c2c/>), cung ứng mạng điện toán qua công ty địa phương trong khu vực của quý vị, nếu quý vị:

- Có ít nhất một con em nhận Chương Trình Ăn Trưa Miễn Phí Trong Trường Học của Quốc Gia.
- Không nợ hóa đơn chưa trả hay còn giữ máy của công ty dịch vụ mạng điện toán
- Chưa gia nhập vào dịch vụ mạng điện toán trong vòng 90 ngày.

Hầu hết các khách hàng không phải đóng tiền cọc, ký hợp đồng, hay đóng lệ phí kết nối hoặc mượn máy phát sóng.

Sắp ra mắt. Chương Trình Charter Spectrum, cung cấp mạng điện toán giá bình dân cho gia đình lương thấp, dự phóng chương trình sẽ có vào cuối năm 2016, Chương Trình cung ứng tốc độ 30Mbps với giá \$14.99 mỗi tháng, không phải trả lệ phí mượn máy phát sóng, cung cấp miễn phí hộp dụng cụ tự kết nối. Quý vị có thể đủ tiêu chuẩn nếu:

- Quý vị có học sinh trong nhà nhận Chương Trình Ăn Trưa Miễn Phí Trong Trường của Quốc Gia hay có người già 65 tuổi trở lên và nhận trợ cấp SSI (Supplemental Security Income).

- Chưa ký hợp đồng cho dịch vụ mạng điện toán giá bình dân của hãng Charter, Time Warner Cable hay Bright House Networks trong vòng 60 ngày.
- Không nợ hoá đơn chưa trả với hãng Charter, Time Warner Cable hay Bright House Networks.

An Toàn Trên Mạng

Khi quý vị và gia đình sử dụng mạng điện toán, nên cảnh giác vì quý vị có thể bị lừa. Kẻ gian dùng mọi cách từ gửi email, khảo sát, quảng cáo trên mạng, hình nổi lên bất ngờ và các kết quả dò tìm để dụ quý vị gửi cho họ tiền hay các chi tiết cá nhân. Đây là các tài liệu giúp quý vị an toàn trên mạng:

Cơ quan Consumer Action cung cấp nhiều tài liệu hướng dẫn miễn phí bằng nhiều ngôn ngữ khác nhau để cảnh báo về các nguy cơ khi vào mạng điện toán và cung cấp các cách bảo vệ tin tức riêng tư của quý vị trên mạng (<http://www.consumer-action.org/vietnamese/library/C355>)

Viện Family Online Safety Institute cung cấp nhiều nguồn tài liệu giúp thế giới mạng điện toán an toàn hơn cho trẻ em và gia đình (<https://www.fosi.org>)

OnGuardOnline.gov là trang mạng của chính phủ liên bang giúp quý vị cách vào mạng điện toán an toàn, bảo đảm và có ý thức trách nhiệm (<https://www.onguardonline.gov/>)

Consumer Action

www.consumer-action.org

Cơ Quan Tác Động Giới Tiêu Thụ (Consumer Action) sử dụng phương cách hướng dẫn và lên tiếng bênh vực để hỗ trợ giới tiêu thụ toàn quốc có mức lương từ thấp đến trung bình, tiếng Anh không rành có ý thức trách nhiệm về sự thịnh vượng tài chánh của họ.

Đường dây khẩn cố vấn và giới thiệu

Xin gửi thư khiếu nại của người tiêu thụ đến:

Trên mạng: Tiếng Anh (http://www.consumer-action.org/hotline/complaint_form/)

Số điện thoại: 415-777-9635 (Nói tiếng Hoa, Anh và Tây Ban Nha)

Giới thiệu về dự án

Tập cẩm nang này của Cơ Quan Consumer Action được tài trợ bởi Comcast NBCUniversal.

Một tập các tờ rơi kèm theo để cung cấp chi tiết các dịch vụ mạng điện toán dành cho người có mức lương thấp được đề cập trong tập cẩm nang này, (http://www.consumer-action.org/modules/articles/low_income_broadband_plans).